4551

Tijd. zaakgelastigde te Djakarta (Hagenaar) aan minister van Buitenlandse Zaken (Beyen) en minister zonder portefeuille (Luns), 4 mei 1956

Uw opdrachten vervat in Celer 120 en 122 die ik vier dezer om 18.30 en 22.45 uur ontving zal ik op vijf dezer trachten uit te voeren bij de minister van Buitenlandse Zaken of secretaris-generaal. Te Uwer informatie diene dat inmiddels de volgende ontwikkelingen zich hebben voorgedaan.

1. Op 3 mei 's middags ontmoette Martinot minister Ruslan Abdulgani die zich aangenaamd getroffen toonde over mijn mededeling aan Subandrio 'mijn 216';
2. 24 Uur later is Ruslan Abdulgani omgeslagen na uitgebreid contact met president Sukarno en een op 4 dezer 's morgens gevolgde conferentie met zijn staf, waarna zijn spreekbuis Suwito verklaring uitgaf zoals bericht in mijn telex 204386;
3. Ook de arbeid van de Commissie voor de opvanging van de opheffing der RTC-overeenkomsten schijnt aan deze ommekeer niet vreemd. Zie voor werkzaamheden inzake diplomatieke betrekkingen der commissie de eerdere mededeling van Suwito 'mijn telex 204142'.

In het PIA-bulletin van 5 dezer 's morgens zal het volgende bericht opgenomen worden: 'de Commissie voor de opvanging van de opheffing der RTC-overeenkomsten heeft in haar zitting van donderdagavond besloten om twee secties te vormen, een politiek-juridische onder leiding van de minister van Financiën Jusuf Wibisono en een financieel-economische onder leiding van de minister van Economische Zaken Burhanuddin.

In dit verband verneemt PIA dat de politiek-juridische sectie ten aanzien van het vraagstuk der diplomatieke vertegenwoordiging volgens een nieuwe basis te werk zal gaan. De nota van 3 maart van de toenmalige regering Burhanuddin Harahap waarin een uitwisseling van ambassadeurs wordt voorgesteld wordt thans als niet langer van kracht beschouwd. Bovengenoemde nota is gebaseerd op de opheffing van de Unie. In de huidige situatie gaan wij uit van de toestand zoals die bestaat na de opheffing van de RTC-overeenkomsten. Goed beschouwd zijn wij thans teruggekeerd tot de situatie van na de Onafhankelijkheidsproclamatie in 1945, zo verklaarde men'.

De vermelding van een Indonesische nota van 3 maart moet op een vergissing berusten en bedoeld zal zijn de nota's van 14 februari en 19 maart jl.

Na het voorgaande bericht is te verwachten dat de huidige regering zich niet zal stellen op het standpunt van de opheffing van de Unie, doch op de opheffing van de RTC-overeenkomsten en daarmede het aanbod van de voormalige regering als ongedaan en ongeldig zal beschouwen. Derhalve zou in de Indonesische gedachtengang door mijn mededeling van 3 dezer geen afspraak als bedoeld in Uw 120 tot stand zijn gekomen.

Tenslotte vermeld ik dat ondanks uitdrukkelijke beperking mij in Uw 115 opgelegd ik mijnerzijds in het gesprek met Subandrio op zijn vraag op welke overeenkomst mijn mededeling was gebaseerd melding maakte van het aanbod van de vorige Indonesische regering om tot uitwisseling van ambassadeurs over te gaan waarop hij in het geheel niet reageerde.

Hoewel derhalve op grond van het bovenstaande de mogelijkheid bestaat dat men mij bij een demarche op Luar Negeri zal mededelen, dat men de - inmiddels geëffectueerde - omzetting van HC in ambassade niet kan aanvaarden c.q. erkennen, ben ik niettemin met U van oordeel dat ik onder de omstandigheden de gelegenheid zal moeten aangrijpen om aan de Indonesische regering duidelijk te maken dat deze omzetting juist bedoeld is om ons aan te passen aan de door de Indonesische regering gecreëerde nieuwe situatie. Ik stel mij daarbij voor om de woorden van Ruslan Abdulgani van 30 april aan te halen waarin hij o.m. verklaarde dat het woord aan Nederland is, waarmede hij in Nederlandse ogen de indruk gaf wel degelijk het aanbod der vorige regering te handhaven.

Kenmerk: Hagenaar 224.
© NA, archief Minkol., codetel. 19554
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/20026